

Személyes interjúkészítés- és elemzés

Célcsoport: tanár szakos, tanító MA levelező/ gyakorló tanárok a közoktatásból

Készítette: Gulyás Enikő

Az interjú alanyai mindannyian a pedagógiai értékelés és mérés tanára szakon folytatnak jelenleg tanulmányokat. Az alábbi táblázat összefoglalja a megkérdezettek végzettségét, az általuk tanított tárgyakat, valamint azt, hogy jelenleg milyen oktatási intézményben dolgoznak.

	Végzettség	Tanított tárgy(ak)	Munkahely
1.	tanító és programozó	informatika	Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma és Általános Iskola
2.	médiainformatika tanár	matematika, informatika	általános iskola
3.	matematikatanár	matematika	Hermann Ottó Általános Iskola, Zugló
4.	pedagógia szak és multimédia-fejlesztő	alapfokú informatikai képzések: fotózás, multimédia	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
5.	tanító, gyógypedagógus	gyógypedagógus	Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézet
6.	matematika-technika tanár	matematika, technika	általános iskola, Hajdúszoboszló

Milyen IKT eszközöket alkalmaz, milyen tapasztalatokat szerzett ezek használata során?

A megkérdezettek úgy nyilatkoztak, hogy leggyakrabban digitális táblát használnak oktatási tevékenységük során. Mindenki úgy nyilatkozott, hogy a gyerekek nagyon szeretik ezeket az eszközöket, mert „a gyerekeknek sokkal színesebbé, élvezhetőbbé lehet tenni az órákat és nagyon élvezik a gyerekek az interaktív dolgokat, tehát ők kinn a táblán dolgozhatnak, behúzhatnak dolgokat, beleírhatnak, tehát nagyon szeretik”. Ezen kívül még említették a különböző gyerekeknek szóló oktatóprogramokat, az internetet, scannereket, tabletet, laptopot és smartboardot. Egy ember mondta, hogy az ő intézményükben az informatika jelentősége elhanyagolható, az egész intézetben 10 számítógép található. Itt nem is olyan nagy az informatika jelentősége, hiszen értelmileg akadályozott gyerekeket tanítanak, bár felhívta a figyelmet az informatika szükségességére és arra, hogy az itt oktatók is nyitottak legyenek a technikai újításokra. A gyerekek itt leggyakrabban óvodások számára fejlesztett játékprogramokat, valamint a youtube-t használják.

Milyen arányú legyen a tradicionális tanítás és az e-learning iskolai/felsőoktatási alkalmazására?

A megkérdezettek valamennyien úgy gondolják, hogy az általános iskolában a digitális tananyagok, az e-learning alkalmazása kevesebb teret kellene kapjon, mint a tradicionális oktatási módszerek. Csupán egy megkérdezett mondta, hogy 60-40% lenne az ideális arány az IKT javára az általános iskolában. Az 5. válaszadó úgy gondolja, hogy a saját oktatási tevékenységében az értelmileg akadályozott gyerekek körében a személyes kapcsolat még sokkal fontosabb, ennek aránya az oktatásban szerinte ideális esetben 90%. A felsőoktatásban ez az arány jelentősen eltolódhat az e-learning javára. A felsőoktatásban alkalmazott e-learning legnagyobb jelentőségét a 3. válaszadó látta, aki úgy gondolja, hogy a tananyag 80%-a elektronikus formában lehetne elérhető, elsajátítható.

Véleménye szerint melyek a legfontosabb tanári kompetenciák, attitűdök, műveltségelemek az IKT eredményes alkalmazásához?

Minden megkérdezett úgy gondolta, ahogyan a 2. válaszadó is megfogalmazta: „Mindenféleképp nagyon fontos, hogy ha egy tanár IKT eszközöket használ, hogy tisztában legyen a használatukkal, és a helyes használatukkal”. Ezen kívül elhangzott még: rugalmasság, újítási készség, hitelesség, igényfelkeltés, belső igény, hogy ő maga is megtanulja a használatukat, IKT kompetencia, digitális kompetenciák, problémamegoldó gondolkodás, azonosulás a korosztállyal és a technika időszakos jelenlétével, gyakorlatközpontúság, interaktivitás.

Milyen forrásokból szerzi információit az önképzése során?

Minden megkérdezett egyetértett abban, hogy az önképzésük elsődleges forrása az internet. Ez után megemlítették még a továbbképzéseket és olyan barátait, volt tanáraikat, akiktől személyesen is segítséget tudnak kérni.

Milyen javaslatok vannak a korszerű tanári műveltség tartalmi vonatkozásaira vonatkozóan?

Úgy láttam, hogy a legtöbb esetben nehézséget okozott a kérdés megértése, így gyakran kérték, hogy ismételjem azt meg, többen kérték, hogy soroljam fel, pontosan mire vagyok kíváncsi, és ők majd eldöntik, hogy ennek meg kell e lennie. Végül a következőket mondták: korszerű tudást kell átadni, a gyakorlati tudás preferálása a lexikálissal szemben, logikai gondolkodás fejlesztése, szakbarbárság kerülése. A gyakorlati tudás fontosságát többen kiemelték, melyet elsősorban tapasztalat útján kellene elsajátítani. Elhanyagolhatatlan része a korszerű tanári műveltségnek az, hogy az IKT eszközöket ismerje és használja a pedagógus. Fontos még, hogy az oktatóban legyen egy belső kényszer, amely arra ösztönzi, hogy tudását bővítse továbbképzésekkel, vagy akár autodidakta módon. Hangsúlyozták, hogy nagyon sokat tudnának egymástól tanulni, és felmerült az igény ilyen jellegű találkozók szervezésére.

Hogyan, milyen támogatási formákkal lehetne eredményesebbé tenni a tanárok teljesítményét a mai infokommunikációs technológia lehetőségvilágában?

Szinte minden válaszadó hangsúlyozta, hogy a lehető legjobb megoldás az lenne, ha a pedagógusok megkaphatnák saját használatra azokat az eszközöket, amelyek a későbbiekben a tanórákon alkalmazniuk kellene. Így otthon, az iskolán kívül is ismerkedhetnének az eszközök használatával, alkalmazásával, a különböző programok lehetőségeivel. Abban azonban eltértek a vélemények, hogy az eszközök beszerzését kinek kellene finanszíroznia. A felmerült javaslatok a következők voltak: ha a pedagógusok megfelelően magas fizetést kapnának, megvásárolhatnák az eszközöket saját maguk. A másik megoldási lehetőség, hogy az állam / iskola / intézményfenntartó / cafeteria biztosítsa ezeket a pedagógusok számára. Megoldást jelentene még az is, ha az elektronikus tananyagok, oktató CD-k, oktatóprogramok olcsóbban beszerezhetőek lennének, mert az anyagi erőforrás nagyon gyakran hiányzik ezeknek a költséges elektronikus oktatási segédanyagoknak a beszerzésére. A pályázatokat is egyfajta lehetséges útnak gondolják – különösen a 2. válaszadó -, azonban az ezekben rejlő nehézségekre is felhívják a figyelmet, miszerint a legtöbb iskolában nem a digitális tábla beszerzése a legnagyobb probléma. Hangsúlyozták még továbbképzések, a workshopok, műhelymunkák és iskolák közötti tapasztalatcsere különböző módjainak fontosságát.

A tanári továbbképzések témakörében, módszertanában milyen javaslatokkal élne?

A kötelező tanári továbbképzéseknek kevés jelentőségét látják, ahogyan az 1. válaszadó fogalmazott „Mindenki megpróbál a legolcsóbbra törekedni, nem feltétlenül a minőségre, és én azt mondom, hogy egy százalékosan, mondjuk 80%-a az embernek azért megy, mert muszáj, és mindegy, hogy mire, csak olcsó legyen, és egy 20% az, akinek tényleg fontos az, hogy képezze magát és továbbtanuljon, ezért szerintem valahogy úgy kellene kialakítani ezt a dolgot, hogy mindenképp elérhetőbb legyen, olcsóbb és csak olyan szakokat, vagy szakvizsgákat kellene kialakítani, vagy továbbtanulási lehetőségeket, ami szakon belül is, meg nem csak szakon belül, hogy ne legyen az, ha valaki informatikatanár, csak az informatikához ért, hanem képezze magát más irányba is, de hogy legyen ennek gyakorlati haszna is, mert legtöbbször azt érezzük, hogy ok, kapunk róla egy papírt, hogy elvégeztem egy 30 órás, vagy 50, 100 órás ilyen-olyat, de nem tudom használni a gyakorlati életben. Tanítani nem tudok vele, szakkört nem tudok vele csinálni, úgymond nincs semmi értelme. Nem látjuk a miértjét.

Jó, azon túl, hogy képezzük magunkat, de gyakorlatban ezt nem használjuk. Tehát legyenek olyanok, amit gyakorlatban tudunk használni. Akár a munkám során, akár máshogy. És ehhez, hogy én magam is fejlődök, az iskolámat tudom fejleszteni ezzel, vagy tovább segíteni, vagy plusz bevételhez tudok jutni. Mindenképpen ilyen továbbképzéseket kellene, hogy kialakítsanak.”

A 2. válaszadó a gyakorlatorientált képzésekben látja a megoldást, amelyek tantárgy- vagy tantárgycsoport-specifikusak kellene, hogy legyenek. Nem feltétlenül a központi képzésekben látja a megoldást, hanem az intézményeken belüli képzésekben is látja a potenciált.

A 3. válaszadó szerint az első lépés a helyi képzések, tudásátadásra alkalmas lehetőségek biztosítása, amikor a pedagógusok megoszthatják egymással egy intézményen belül az újonnan megszerzett információkat, saját készítésű tananyagokat. A következő lépés a saját iskola kereteinek átlépése.

A 4. válaszadónak nem volt javaslata a kérdéssel kapcsolatban

Az 5. válaszadó szerint jól működik a mostani rendszer.

A 6. válaszadó úgy gondolja, hogy a továbbképzések során elsősorban a gyakorlatorientált kiscsoportos foglalkozásokra kellene fektetni a hangsúlyt.